

SWOT-аналіз

Конкурентоспроможна Вінниччина на мапі Східної Європи

Внутрішні фактори	
Сильні сторони (S):	Слабкі сторони (W):
<p>1. Сприятливе транспортно-географічне положення та висока транзитивність території (розвинуте транспортне сполучення – розгалужена мережа залізничних (1074,1 км) та автомобільних шляхів загальнодержавного і місцевого значення (9518,5 км); по коефіцієнту транзитивності території – 1 місце в Україні; щільність автодоріг загального користування одна з найбільших в Україні і складає 359 км на 1 тис. км² території; 4 великих залізничних вузли - Жмеринка, Вінниця, Козятин та Вапнярка; щільність залізничних колій загального користування на 1 тис. км² території становить 41 км, що вище середнього рівня по державі; міжнародний аеропорт «Вінниця» з високою пропускнуою спроможністю; через територію області проходять 3 магістральних газопроводи: Уренгой-Помари-Ужгород, "Союз", Дашава-Київ, експлуатується 9300 км газорозподільних мереж, а також нафтопровід "Одеса-Броди"). Редчик – пропускна спроможність доріг (якщо низька, то в слабку сторону)</p>	<p>1. Високий рівень розораності та деградації сільськогосподарських угідь (екстенсифікація сільського господарства в минулі роки призвела до значної розораності території (65,3%) - <i>питома вага площ сільськогосподарських угідь відносно площі суші (ступінь сільськогосподарського освоєння) по області становить – 77%, відповідно нормативів для оцінки ерозійної небезпеки клас ерозійної небезпеки в області характеризується як сильний і катастрофічний, за загальнодержавною класифікацією область належить до другої області переважajúчого поширення водної ерозії та підобласті переважajúчого впливу дощового стоку - площі змитих орних земель досягли 628 тис. га (майже третина всієї ріллі).</i></p>
<p>2. Наявність розвіданих корисних копалин та стабільна діяльність підприємств добувної галузі промисловості (налічується близько 500 родовищ з 18 видами різноманітних корисних копалин, унікальні поклади граніту, флюориту і великі поклади первинних каолінів (44% від загальних по Україні; Глухівецький гірничо-збагачувальний комбінат виробляє майже третину каоліну в державі і експортує його в 12 країн світу); розроблені й діють цілющі джерела мінеральної води (зокрема з високим вмістом радону в м. Хмільнику, виявлено мінеральні води типу "Миргородська") – 32 типи з 36 наявних в Україні; розвідано 9 родовищ каменю облицювального - 5 з яких розробляється).</p>	<p>2. 3. Низькі темпи техніко-технологічної модернізації потужностей з виробництва та глибокої переробки сільськогосподарської продукції (амортизація в структурі собівартості с/г продукції становить 4,4% (2018р.); низький рівень оновлення с/г техніки: в 2018р. придбано тракторів 2,6% до наявних, зернозбиральні комбайни - 3,2%, бурякозбиральні комбайни - 0,2%, посівної та ґрунтообробної техніки - 2,0%, вантажних автомобілів - 0,07%, обладнання для кормоприготування - 16%).</p> <p>7. Низький рівень інноваційної активності підприємств (у 2017 році лише 24 промислових підприємства</p>

	<p>займались інноваційною діяльністю (15,4% від загальної кількості підприємств - по Україні 14,3%), 15 з яких вкладали кошти на технологічні інновації; освоєно виробництво 52 видів інноваційної продукції, з яких 14 – нові види техніки; питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової становить 1,3%, а по Україні – 0,7%).</p> <p>Об'єднує та опрацьовує Орехова</p>
<p>3. Наявність родючих сільськогосподарських угідь та сприятливих кліматичних умов для вирощування сільськогосподарських культур (земельні ресурси області становлять 2649,2 тис. га (4,4% території України), питома вага земель сільськогосподарського призначення – 2015,5 тис. га (76,1%), з них рілля – 1725,0 тис. га (65,11% сільськогосподарських угідь області, 5,3% ріллі України), чорноземи типові займають площу приблизно 494 тис. га, з яких 91% розорані; клімат області - помірно-континентальний - надзвичайно сприятливий для вирощування сільгосппродукції).</p>	<p>3. Недостатній рівень прямих іноземних інвестицій (обсяг залучених прямих інвестицій (акціонерного капіталу) з країн світу в економіку області на 1 квітня 2019р. становив 225,2 млн дол. США, що на 1,1% більше обсягів інвестицій на початок року, та в розрахунку на одну особу населення склав 144,3 дол.; за обсягом прямих іноземних інвестицій область займає 17 місце серед регіонів України, а за темпом приросту – 9 місце).</p> <p>Можливі пропозиції ?</p>
<p>4. Значний виробничий потенціал для вирощування аграрної продукції (область займає перше місце серед регіонів України за обсягом виробництва продукції сільськогосподарства та на 1 особу; питома вага регіону у загальнодержавному виробництві сільськогосподарської продукції в 2018 році склала 8,4%; Вінниччина лідирує за обсягами виробництва м'яса та молока, за обсягами виробництва плодово-ягідних культур, цукрових буряків, картоплі, по чисельності поголів'я ВРХ, в т.ч. корів, та птиці, друге місце – по виробництву зернових культур).</p>	<p>4. Недостатність фінансових ресурсів для інвестування у проекти будівництва та модернізації технічної інфраструктури (водо-, теплопостачання, водовідведення, транспорт, дорожнє господарство) (зокрема: ступінь зносу основних засобів та нематеріальних активів об'єктів водопостачання у 2018 році – 50,3%, який збільшився до 2014 року на 2,8 в. п.).</p>
<p>5. Розвинена аграрна інфраструктура (в зерновому господарстві працює 72 елеватори потужністю 3 млн. тонн – що більше ніж у суміжних областях; для зберігання фруктів, овочів та картоплі в</p>	<p>5. Недостатня диверсифікація промислового сектора економіки (значний рівень в 2018 р. питокої ваги харчової галузі (64%) та незначне збільшення питокої ваги до 2014 р.</p>

<p>області є в наявності 47 фруктосховищ на 79,3 тис. тонн, 11 картоплесховищ на 4,2 тис. тонн, 18 овочесховищ на 10,6 тис. тонн та 2 комбінованих овочекартоплесховища на 1,7 тис. тонн).</p>	<p>таких галузей, як: машинобудування - 2,6% (+0,3 в. п.), виготовлення виробів з деревини - 4% (+0,6 в. п.), фармацевтичної - 1% (+0,2 в. п.).</p>
<p>6. Наявність конкурентоспроможних підприємств переробної промисловості із значним експортним потенціалом (питома вага харчової промисловості складає 64,3% у структурі реалізованої промислової продукції області; в 2018 році підприємствами Вінниччини було вироблено 454,5 тис. тонн олії соняшникової нерафінованої (частка в загальнодержавному виробництві - 9,5%), яловичини охолодженої - 12,5 тис. тонн (23,5%), джемів та желе фруктових - 27,5 тис. тонн (43,5%), соків фруктових та овочевих - 37,6 тис. тонн (15%), цукру - 424,3 тис. тонн (24,5%), масла вершкового - 18,2 тис. тонн (17,4%); перероблено 529,5 тис. тонн молока (або 16,2%); за I півріччя 2019 року індекс виробництва промислової продукції до відповідного періоду минулого року у харчовій галузі становить 120,9%, у будівельній - 122,8%, у деревообробній - 166,6%, у фармацевтичній - 102,9%, у легкій промисловості - 102,8%).</p>	<p>6. Домінування в товарному експорті продукції агропромислового комплексу (січень-травень 2019 р. - 79,4%) з низькою доданою вартістю, що посилює залежність регіональної економіки від світової кон'юнктури на сировинних ринках (частка сировини в експорті - 30%).</p>
<p>7. Розгалужена інфраструктура з широким охопленням поля наукових досліджень, тривалі наукові традиції, успішний досвід та взаємодія з окремими високотехнологічними виробництвами (в області функціонують 4 науково-дослідні станції, Інститут кормів та сільськогосподарства Поділля Національної академії аграрних наук України, Вінницький національний аграрний університет в структуру якого входять 6 коледжів, Іллінецький державний аграрний коледж; в закладах аграрної освіти області працюють 65 докторів наук, 245 кандидатів наук; розвинена мережа сільськогосподарського дорадництва, до складу якої входить Споживче товариство „Вінницька обласна сільськогосподарська дорадча служба</p>	<p>7. Відсутність регіонального бренду (надзвичайно низький рівень пізнаваності регіону за межами України).</p>

<p>„Агродорада”, а також 38 сільськогосподарських дорадників та 18 експертів-дорадників, зареєстрованих в Реєстрі сільськогосподарських дорадників та експертів-дорадників України).</p> <p>Доопрацює Деп освіти</p>	
<p>8. Створення та впровадження сучасних енерговідновлювальних технологій (область входить в п'ятірку регіонів України з розвитку альтернативної енергетики: за підсумками 2018 року загальна кількість СЕС на території Вінниччини зросла до 44 об'єктів, встановленою потужністю 143 МВт; окрім того, на території області працює 26 малих гідроелектростанцій встановленою потужністю 22 МВт, а також 4 когенераційні установки потужністю 3,5 МВт та 1 біогазова установка потужністю 1 МВт).</p>	<p>8. Відсутність інфраструктури підтримки інноваційного бізнесу (інноваційні центри з експертними, навчальними та інформаційними функціями, венчурні фонди).</p>
<p>9. Активне міжрегіональне та трансграничне співробітництво (5 угод з регіонами-партнерами країн ЄС; за 5 років відбулось близько 100 візитів делегацій з області з метою перейняття досвіду у запровадженні реформи децентралізації, обміну досвідом у сферах освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, екології, комунікацій з громадськістю, регіонального розвитку, функціонування системи комунальних доріг та місцевих фінансів, запобігання надзвичайним ситуаціям; понад 10 презентацій інвестиційного, економічного, аграрного, туристичного потенціалу Вінниччини на міжнародних виставках; налагоджено співпрацю між студентською молоддю; з 2015 року Сьвентокшиське воєводство Республіки Польща та Ліберецький край Чеської Республіки як регіони-партнери забезпечили відпочинок та оздоровлення 138 дітей, родини яких постраждали в ході проведення військових дій на сході України).</p>	<p>9. Недосконалість логістичної інфраструктури (відсутність логістичного хабу).</p>
<p>10. Стабільне нарощення обсягів експорту (в 1,93 рази з 2014 року, щороку спостерігався приріст обсягів експорту).</p>	<p>10. Невідповідність структури наукової сфери об'єктивним потребам розвитку економіки і суспільства.</p>

<p>Переорієнтація експорту на ринки ЄС (зріс в 2,1 рази).</p> <p>Збільшення кількості країн зовнішньої торгівлі (з 129 у 2014 році до 138 у 2018 році).</p> <p>Позитивне сальдо ЗТО, експортні поставки переважали імпорتنі надходження (у 2014 році – в 1,73, у 2018 році – в 2,54 рази).</p> <p>Доопрацює Орехова</p>	
<p>11. Позитивний досвід залучення міжнародної технічної допомоги (ЄС/ПРООН, Despro, USAID, GIZ, Фонд Східна Європа, Фонд чистих технологій, ЄБРР (європейський), МБРР (міжнародний), Світовий банк, тощо) – у 2018 році в області впроваджувались 26 проектів МТД, з яких по 8 проектах Вінницька обласна державна адміністрація виступає бенефіціаром.</p> <p>Загальна сума</p>	<p>11.</p> <p>14. Незадовільний стан пам'яток архітектури (палаці, церкви, будівлі, в т.ч. - 10% - аварійний; - 30% - незадовільний; - 1% - руйнація).</p> <p>15. Низький рівень розвитку туристичної інфраструктури (кемпінги, відсутність дороговказів, велодоріжок та причалів для рафтингу) та нерозвиненість інфраструктури на основних автомагістралях області (готельно-ресторанний та авторемонтний сервіс, зупинки для автобусів).</p> <p>Доопрацьовує Головченко</p>
<p>12. Сприятливі умови для динамічного розвитку малого та середнього бізнесу, доступність адміністративних процедур, розвиток сфери надання адміністративних послуг (за рейтингом легкості ведення бізнесу в українських регіонах - Регіональний Doing Business 2018 - Вінниччина визнана найкомфортнішим регіоном для ведення бізнесу в Україні; єдина область серед регіонів України, у якій запроваджено надання всіх видів адміністративних та прив'язаних до них послуг (92 види) облдержадміністрації та її структурних підрозділів через ЦНАП «Прозорий офіс» Вінницької міської ради).</p> <p>Ламакіна</p>	
<p>13. Наявність позитивної практики конструктивного діалогу між владою та бізнесом із питань формування сприятливого бізнес середовища в регіоні (за ініціативи громадських організацій підприємців створено інституцію бізнес-омбудсмена (обрано 11 представників бізнес-омбудсмена), активно працюють</p>	

<p>Регіональна рада підприємців при облдержадміністрації та Громадська організація «Вінницький Бізнес Клуб», до складу якої входять 35 потужних підприємств області, а також запроваджено новий формат зустрічей з представниками бізнесу «Кава з губернатором»).</p>	
<p>14. Фінансова підтримка підприємців-початківців (стартапи) (третій рік поспіль проводиться конкурс бізнес-планів, на реалізацію яких з обласного бюджету виділено понад 3 млн. грн.)</p>	
<p>15. До Реєстру індустріальних (промислових) парків України внесено 2 індустріальних парки, які мають спільний кордон, підведені наступні (вільні для майбутніх учасників) комунікації – 5 МВт електроенергії, 36м³/год водопостачання, 246м³/год природний газ та 36м³/год водовідведення: 1. Вінницький індустріальний парк (35,7 га, один учасник – ТОВ «Укро-Експертпостач»); 2. Індустріальний парк «Вінницький кластер холодильного машинобудування» (19,27 га, один учасник – ПАТ «Українська пивна компанія», завод «Грін Кул»).</p>	
<p>16. Наявність стартових майданчиків для реалізації інвестиційних проектів: -112 ділянок <i>Greenfield</i> загальною площею 326,5 га -20 ділянок <i>Brownfield</i> загальною площею 16,5 га</p>	
<p>17. Наявність природних умов для розвитку сільського зеленого туризму (понад 30 садиб сільського зеленого туризму) та туризму за інтересами – велотуризм, рафтинг (пороги на річці Південний Буг). Доопрацювати Головченко</p>	
<p>18. Наявність Схеми планування території Вінницької області (Стратегія розвитку Вінницької області та шляхи її реалізації до 2031 року) Доопрацювати Гужва</p>	

Зовнішні фактори

Сприятливі можливості (О):	Загрози (Т):
1. Зростання міжнародних транзитних перевезень та розвиток транспортної інфраструктури, що призведе до стимуляції господарської, комерційної та туристичної діяльності, притоку робочої сили.	1. Загострення військово-політичного конфлікту на Сході України, що негативно вплине на всі аспекти соціально-економічного життя регіону.
2. Зростання світового попиту на продовольство (за прогнозами світової Продовольчої і сільськогосподарської організації (Food and Agriculture Organization of the United Nations — FAO)).	2. Наявність частини придністровсько-українського державного кордону (49,5 км).
3. Підвищення інвестиційної привабливості аграрного сектору (завершення земельної реформи шляхом скасування мораторію на продаж земель с/г призначення; створення мережі регіональних агропромислових ринків; державна підтримка агропромислового комплексу через переорієнтацію кредитнофінансової, податкової і цінової політики на підтримку с/г виробника).	3. Політична нестабільність.
4. Розвиток ринку органічної продукції (один з пріоритетних напрямків у плані стратегії реформ в аграрному секторі «3+5», що базується на Єдиній комплексній стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 роки).	4. Гальмування проведення загальнонаціональних реформ.
5. Удосконалення системи страхування ризиків сільськогосподарського виробництва (відсутність спеціального законодавства щодо регулювання агрострахування; з більш ніж 400 страхових компаній, які працюють на вітчизняному страховому ринку, тільки 15 надають послуги з агрострахування).	5. Наявність корупції (у 2018 році в Індексі сприйняття корупції міжнародної організації Трансперенсі Інтернешнл Україна зайняла 120-те місце зі 180 країн, що досліджувалися).
6. 7. Залучення вітчизняних виробників до міжнародних ланцюгів виробництва товарів, розвиток кооперації з підприємствами держав – членів ЄС. 9. Використання можливостей виходу на зовнішні ринки (Угода про	6. Розвиток кризових явищ в економіці, у тому числі збільшення рівня інфляції.

<p>асоціацію, Угода про зону вільної торгівлі з Канадою, Ізраїлем, тощо).</p> <p>10. Відкриття нових ринків (переорієнтування торговельних потоків на нові ринки Азії, Африки, Латинської Америки).</p> <p>Доопрацьовує Ліпач</p>	
<p>7. 8. Активізація транскордонного співробітництва (можливостей агрокластера, будівництво мосту «Ямпіль-Косеуци», реалізація спільних проєктів).</p> <p>Доопрацьовує Регіон Дністер</p>	<p>7. Обмеження доступу підприємців до довготермінових кредитних ресурсів для реалізації інвестиційних проєктів. Скорочення заходів економічного стимулювання та державної фінансової підтримки аграрного виробництва.</p>
<p>8. Зацікавленість іноземних інвесторів у розміщенні на території області нових виробництв.</p>	<p>8. Повільне реформування промислового сектору економіки, спрямоване на поступове поглиблення ринкових перетворень, а також повільний процес структурних трансформацій промислового виробництва.</p> <p>Доопрацювання Редчик</p>
<p>9. Зацікавленість інвесторів у співпраці з навчальними закладами у напрямку створення програм навчання та підготовки кадрів на базі підприємств, з метою їх подальшого працевлаштування.</p>	<p>9. Зниження привабливості країни для інвесторів внаслідок зменшення темпів соціально-економічних перетворень та/або різких коливань економічної активності в країні.</p>
<p>10. Вхідження груп потужних інвесторів на територію індустріальних парків шляхом створення кластерного виробництва.</p>	<p>10. Надзвичайні ситуації природного та техногенного характеру, глобальні кліматичні зміни (вплив на аграрний експорт).</p>
<p>11. Приєднання обласної державної адміністрації до ініціативи з прозорості будівництва інфраструктури CoST (Construction Sector Transparency Initiative), основні заходи якої спрямовані на забезпечення публічного доступу до інформації щодо планування, реалізації та контролю за виконанням будівництва проєктів інфраструктури, а також на верифікацію достовірності та повноти цієї інформації.</p>	<p>11. Нестабільність ситуації на зовнішніх ринках (нестабільна кон'юнктура зовнішніх ринків збуту с/г продукції; запроваджені торговельні обмеження; обмежена кількість видів експортноорієнтованої агропродовольчої продукції).</p>
<p>12. Зростання частки відновлювальних джерел енергії у енергетичному балансі регіону.</p> <p>Розробка державної стратегії Доопрацьовує Сергій Володимирович - kNESS</p>	<p>12. 11. Посилення міграційних процесів, наслідком чого є втрата регіоном трудових ресурсів.</p> <p>8. Відтік працездатного населення.</p> <p>Сезонність Доопрацює центр зайнятості</p>

<p>13. Збільшення попиту щодо використання місцевих видів палива (біомаса) (загальний теоретичний потенціал деревної біомаси в області складає 687,5 тис. м³ щільн. (близько 138,4 тис. т у.п.), технічно-досяжний – 589,1 тис. м³ щільн. (118,6 тис. т у.п.); найбільшими складовими технічного потенціалу є дрова для опалення (57%) і біомаса від розчищення (реконструкції) полезахисних лісосмуг та інших захисних лісосмуг (20%))</p>	<p>13. Відсутність ефективних механізмів протидії монополіям, які б забезпечували прозорість в їх діяльності (висока вартість технічних умов підключення до мереж енерго-, газо- та водо-постачання).</p>
<p>14. Збільшення фінансових ресурсів об'єднаних територіальних громад у результаті децентралізації.</p>	<p>14. Відсутність належного фінансування сфери енергозбереження, встановлення економічно необґрунтованих тарифів на енергоресурси.</p>
<p>15. Розширення мережі природно-заповідного фонду (парки національного значення)</p>	<p>15. Відсутність механізмів реалізації державної політики щодо підтримки туристичного бізнесу.</p>